

הגנרל

מלך בתי-הבילויים בתל-אביב, שהפך למושג בפי דור שלם

האשה
ניטל גניס, אשתו השנייה של ברלה, העזרת לו בעסקיו. היא נראית כאן לאחר צאתה מבית-המשפט.

עם עובדת
סחוף לשעות ה- עבודה ונהג ברלה צאת לבלות עם עוזריו והנשים שהעסיק. בתצלום הוא נראה בשעת ריקוד עם אחת מעובדותיו, בנשפיה במלון מפואר בהרצליה.

בשעות הלילה המאוחרות, באחד הימים בשבוע החולף, הקיפו שוטרים ובלשים בית-מלון קטן וישן ברחוב הירקון בתל-אביב, שפתחו צופה אל מול מלון דן המפואר. חוליה של אנשי המדור-מרכזי לעיקוב-בילויש פרצה דרך הפתח הצנוע, שמעליו התנוסס שלט מאור; מזון אופיר. אחרי דקות אחדות של מהומה, הובילו ה- שוטרים בניידות קבוצה של למעלה מתריסר גברים וארבע נשים אל בית-המעצר. למחרת הודיעה המשטרה כי אחרי ש- קיבלה בזמן האחרון ידיעות סודיות, הצ- לחה בעזרת פעולת-עיקוב ממושכת לגלות במלון אופיר בית-בושת לתיירים ולאורחים אמידים. בין שאר העצורים, הודיעה המש- טרה נמצא גם דב שמריהו, המכונה "ברלה", בעל בית-המלון.

בין יודע-ידבר לא עוררה הידיעה על פי- עולתם החרוצה והמוצלחת של השוטרים אלא גיחוך. הגילוי היה רחוק מלהיות חדש ומרעיש. לא היה גם צורך בשום ידיעות סודיות ובפעולת עיקוב ממושכת כדי לגלות שמלון אופיר הוא בית-בילויים הומה. המש- טרה עצמה, החל מאחרון הסוראים וכלה בקצינים הבכירים, ידעה מזה זמן רב על מה שמתרחש בתוך בית-הבילויים פנימה. גם השם ברלה לא היה בו מן החידוש. כי מזה עשרים שנה הפך שם זה למעין מוסד בפני עצמו — שם נרדף ומוכר בפי כל בתי-בילויים מסוג מסויים.

אולם אף-על-פי-כן היה משהו מן המפ- תיע בדיעיה על תפיסת בית-הבילוי במלון אופיר ועל מעצרו של ברלה. כי במשך השנים האחרונות התנהלו עסקיו של ברלה לא רק בדיעיה של המשטרה, אלא מתוך עצימה עינה במפורש. שעה שברחובות תל- אביב נערכו מצודים על יצאניות, שעה שבו- אחר זה נתפסו והובאו לדין בעלי בתי-ב- לויים, זקנות גלמודות שהשכירו את דירותיהן למטרות פריצות ובעלי בתי-מלון שבי- חדריהם התנהלו עסקי האהבה-המכורה, היה ברלה עצמו כאילו מחוסן מכל אלה. השוט- רים פשוט פסחו בסיווריהם על הבית שבי- פינת הרחובות הירקון ומנדלי.

מה קרה פתאום? מדוע החליטה לפתע המשטרה לשים קץ לפרשת שנות ההבלגה כלפי בתי-הבילויים של ברלה? מאחורי התשובה לשאלות אלה הסתתרה רקמה מסועפת ומסובכת של קשרי המש- טרה עם העולם התחתון הישראלי. כי בית- הבילויים הצנוע והתמים של ברלה, שפעל במשך 20 שנה במקומות רבים על פני העיר, שימש אחד מצורות האינפורמציה העיקריות של המשטרה.

מלך הזבל מת

ברדה שמריהו, יהודי עבכרס, פנים חרושיקמטים ושיער מכסיף, הוא כיום כבן 60. הוא דמות מפורסמת וידועה. אצל רבים מארחי ישראל מצטמצמת כל התודעה על עניני הזנות בארץ בידיעת השם ברלה. שמו הפך למושג בקרב חיילי מעצמות- הברית ושרתיו בארץ בתקופת מלחמת-ה- עולם השנייה, בקרב לוחמי ההגנה בתקופת מלחמת-העצמאות ובין אנשי העולם התח- תון בשנות קיום המדינה. עד כדי כך ש- עסקיו של בעל בית-קפה מסויים, בעל שם דומה, שיגשגו במשך שנים רבות רק משום שרבים סברו כי זהו ברלה המפורסם ובאו לחזות בו מקרוב.

האיש עצמו, שלא ניסה מעולם להסתיר את מהות עסקיו, והטוען מזה שנים רבות בגילוי להתרת הזנות החוקית בישראל, הוא דמות מיוחדת במינה, שממבט ראשון קשה לקשרה לאופיים של עסקיו. דב שמריהו נולד למשפחה חסידית ב- ירושלים, משפחה שכמה מבניה נמנים היום

על אנשי נטוריקרחת. מנהיג נטוריקרחת עצמו, ר' עמרם בלוי, הוא נצר למשפחה זו. ברלה התחנך על התורה משחר ילדותו. הוא בוגר ישיבת חיי עוטם המפורסמת, החל את הקריירה המסחרית שלו כחנווני בחנות מכולת ירושלמית. אולם חושו ה- טבעי הוביל אותו לעסקים יותר נרחבים. הוא החל לעסוק במסחר הובל האורגני, הפך לקבלן הראשי של הספקת זבל זה לפרסי ארץ-ישראל. כינויו בפי הערבים היה אז מלך-אל-זבל ("מלך הזבל"). ברלה ניצל קשריו אלה עם הערבים גם לשם מס- חר בנשק. ב-1928 התפרסם בזכות העברת נשק מהערבים להגנה.

ב-1935, כאשר פרצה מלחמת חבש, ופר- דסני ארץ-ישראל סבלו ממשבר בעטייה פשט ברלה מלך-הזבל את הרגל. הוא הפ- סיד אז, לדבריו, סכום של רבבות לירות פלשתינאיות — מאות אלפי ל"ל לפי הערך של היום. המשבר היה קשה. אולם בכוח כשרונו המסחרי ידע ברלה להתגבר עליו. המלך מת — יחי המלך החדש. מלך הזבל הפך למלך בתי-הבושת.

ההתחלה היתה צנועה. ברלה התחיל ב- עסקי בתי-קפה. אולם ההצלחה לא האירה לו פנים בשטח זה. והוא עבר לעסקי המל- נות. הוא קנה מלון צנוע על שפת-הים בתל-אביב, ושם נוצר לראשונה מגע עם עסקי האהבה המכורה.

הצעת גנרלים אוסטרליים

על שלב זה בחייו סיפר ברלה: "בזמן המלחמה, כשהיו פה החיילים האוס- טרליים, היה לי מלון על שפת-הים. כמה אז הועדה למען החייל, והם רצו לשלוח אלי חיילים לגור באופן מאורגן. אבל כש- באו לבדוק את המלון, גילו שאין לי מים, וסירבו.

"יום אחד ישבתי בחוץ, בבית-הקפה של בית-המלון, ועברו במקום שלושה חיילים אוסטרליים. הם שאלו אם יש לי חדרים להשכיר. אמרתי להם: אפילו עשרים. הם רצו רק שלושה. אמרתי להם שהמחיר ה- מישה שילינג ליום, כמו לאורחים. לא ניצלתי אותם, כשם שבעלי-בתי-מלון אחרים ניצלו את החיילים. הם הראו לי תעודת חופש, וכל אחד שילם לי שתי לירות על החשבון. אחרי זה רק אחד מהם והביא עוד כמה חברים שלו. כולם שלמו, הסתכלו עלי וצחקו. לא הבנתי למה הם צוחקים. "אחרי הצהרים ירד אחד וביקש תה ו- חלב. ביקשתי מהם את המחיר — ארבעה גרוש. אבל כל אחד שילם בעד התה לירה. הרגשתי שהנה הגיע הרגע שלי להתאושש אחרי פשיטת הרגל. בערב הם הלכו לקול- נוצ ובלילה הופיע אחד עם חברה איתו.

"לא ידעתי אם היא זונה. החייל אמר לי: תכיר את החברה שלי, ושאל אם אני מרשה לבחורה לעלות, כי היא רוצה לראות את החדר שלי. הרגשתי לה לעלות. אחרי זה שמעתי צפצוף, וכל אחד מהחיילים שגרו אצלי התחיל לבוא עם בחורה. לכל אחד היה אותו סיפור: תכיר את הבחורה שלי, אדון ברלה, האם אפשר להראות את החדר שלי? נתתי לכל אחד את המפתח שלו, והם צחקו. לא הבנתי מה יש פה. הם חשבו שדפקו אותי. אחרי זה ירד אחד, רבי-סמל גדודי, וביקש 50 בקבוקי יין. בעל הקפה נתן לי את היין בהנחה, חמישה גרוש בק- בוק. אבל הרבי-סמל נתן לי בעד הבקבוקים 50 לא"י במקום השתיים וחצי ששילמתי. אמרתי לו: זה יותר מדי. אז הוא אמר: קח, מה שאנחנו משלמים בבארים. זה ה- מחיר. לקחתי.

"ככה זה הלך שלושה ימים. ביום השלישי הופיעו ליד המלון ארבע מכוניות עם קי- צינים גבוהים של הצבא האוסטרלי. כולם

נכנסו למלון. שאלתי אותם מה הם רוצים, והם ענו שהם רוצים לראות את המלון. הם הלכו מחדר לחדר, בכל 22 החדרים של המלון, ובכל חדר דיברו עם החייל שגר שם. אחר כך אמר לי המפקד: שמע, מחר בין 4 ל-5 תבוא למפקדת הצבא האוסטרלי ברחוב הירקון. חשבתי איוה מול יש לי, הנה תפסו אותי שמכרתי יין בלי רשיון לחיילים.

"אבל למחרת, כשבאה המכונית של קצין- העיר של הצבא האוסטרלי לקחת אותי, וסמל פתח לי את הדלת, הבנתי שזה משהו אחר.

"נכנסתי שם לאולם. ישבו שמונה קצינים גבוהים, בדרגות גנרל ובריגדיר, וגם רופ- אים. כל אחד נתן לי את פרס. אם אני לשבת. קם רופא בדרגת קולונל והתחיל לתת הרצאה. הוא אמר שבכל המזרח ה- תיכוני יש רק בעל בית-מלון ישר אחד, ש- לוקח מחייל בשביל חדר אותו המחיר שהוא מבקש מאזרח. ונותן לחייל להכניס בחורה לחדר בלי לקחת תשלום מיוחד.

"הוא אמר שהם מודים לי מאוד בעד ה- יחס הזה, ורוצים לתת לי פרס. אם אני אעשה שיפורים במקום, יהפכו את המקום למלון בשביל הצבא האוסטרלי. זה יהיה מקום מיוחד. כל חייל שיש לו חברה או אשה יהיה רשאי להביאה לשם תמורת ת- מישה שילינג.

"קיבלתי את זה עלי. לא חשבתי שאני אהיה בעל בית-בושת. כי אף פעם לא היה לי עסק עם זונות, אלא רק עם זבל. אחרי שגמרתי את השיפורים במלון, באה ב- י קורת ומצאו שזה בסדר. בא סגור עם רפואות ושני שוטרים צבאיים עם רופא. הרופא לקח אותי ונסענו ברחוב בן-יהודה. והרופא האוסטרלי שאל אותי: כמה תיקח לעשות בדיקה כשתבוא בחורה? הרופא ביקש לירה, והם גמרו בסוף על חצי לירה.

"אחרי זה התחילו לבוא הבחורות. כמעט כולן היו יהודיות, ורק קצת ערביות נוצ- ריות. כל בחורה היתה צריכה להביא ת- עודה חדשה מהרופא כל שלושה ימים,

גבורי העלילה
כפי שצולמו באחד ו נשף פורים ישר עם ו אים, משמאל לימין: ברלה, אשתו, אחד מעוזריו, אחת ה

אחכים וברלה
פטרות סקרנים מצטפ- צפיה לראות את האי- ברלה שבאו לשמוח לאידו, ומסקרנים. רבים חיכו למעלה מ